

ВИМОГИ ДО РЕФЕРАТУ
з фахової спеціальності вступника до аспірантури
Інституту проблем моделювання в енергетиці ім.Г.Є Пухова НАН України

Складання вступного іспиту зі спеціальності передбачає попереднє написання та подання реферату за обраною темою, пов'язаною із профілем наукових інтересів вступника. Реферат є самостійною письмовою науковою роботою, яка повинна відображати найважливіші наукові проблеми відповідно до теми майбутньої дисертаційної роботи вступника. Тема реферату обирається вступником за погодженням із передбачуваним науковим керівником.

I. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО РЕФЕРАТУ

Тема реферату вступника до аспірантури має бути актуальною у творчому і практичному відношенні та пов'язана з майбутньою дисертаційною роботою. У дослідженні необхідно визначити суть проблеми, окреслити шляхи її вирішення відповідно до сформульованих теоретичних і методичних завдань з урахуванням практичної спрямованості.

Робота над рефератом передбачає критичне осмислення та узагальнення теоретичного матеріалу, його системний виклад. На тлі уже сформульованих теоретичних засад вступник повинен мати власну чітку позицію щодо питання, яке вивчається.

Назва роботи має відповідати її змісту. Виклад матеріалу в рефераті повинен бути змістовним і стислим. Слід використовувати синтаксичні конструкції, властиві мові наукових документів, стандартизовану термінологію, уникати складних зворотів, незвичних термінів і символів, при потребі пояснювати їх при першому згадуванні в тексті.

Технічні вимоги. Реферат повинен відповідати вимогам до наукової публікації, бути вичитаним, акуратно оформленним із застосуванням необхідного наукового апарату текстового викладу (правильно складений бібліографічний список літератури відповідно до встановлених вимог, звірені цитати), зброшуркованим.

Рекомендований обсяг реферату: 24 – 30 машинописних сторінок (формат А4), текст має бути набраний шрифтом Times New Roman 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє і нижнє – 2 см, ліве – 2,5 см, праве – 1,5 см.

II. СТРУКТУРА РЕФЕРАТУ Й ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ СТРУКТУРНИХ ЧАСТИН

Реферат обов'язково повинен мати титульну сторінку, структурними елементами є:

- план (зміст),
- вступ,
- основна частина (як правило, 2-3 розділи),
- висновок,
- додатки (за необхідності),

-список основної, використаної при підготовці й написанні реферату, літератури.

Титульний аркуш (Зразок у додатку 1). є першою сторінкою реферату, який містить:

- найменування наукової установи де виконана робота;
- назву роботи;
- прізвище, ім'я, по батькові автора та його статус;
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові передбачуваного наукового керівника;
- місто та рік.

План включає всі структурні елементи реферату з вказаними сторінками, на яких вони знаходяться.

Основний зміст реферату розподіляється на параграфи чи розділи. Заголовки плану дублюються в тексті реферату.

Вступ є найважливішим змістовним елементом реферату, оскільки містить усі необхідні класифікаційні характеристики: обґрунтування вибору теми, оцінку її з точки зору актуальності та важливості, визначення її місця в існуючій науковій проблематиці, оцінку рівня і характеру розробки теми, формулювання мети й завдань дослідження в рефераті.

Основний зміст роботи повинен бути самостійно виконаним теоретичним дослідженням відповідно до проблеми, заявленої у назві реферату, узагальненням наявної літератури або методологічною розробкою педагогічної проблеми з вказівкою на її застосування у сфері наукових інтересів автора реферату. У розділі I наводяться основні теоретичні, експериментальні дослідження з теми, зазначається, хто з учених минулого вивчав дану проблему, які ідеї висловлювали. Визначаються сутність (основний зміст) проблеми, основні чинники, що зумовлюють розвиток явища або процесу, який вивчається. Наводиться перелік основних змістових аспектів проблеми, які розглядалися вченими. Визначаються недостатньо досліджені питання, з'ясовуються причини їх слабкої розробленості. У розділі II дається поглиблений аналіз сучасного стану процесу або явища, тлумачення основних поглядів і позицій щодо проблеми. Особлива увага приділяється виявленню нових ідей та гіпотез, експериментальним даним, новим методикам, оригінальним підходам до вивчення проблеми. У цьому розділі подається аналіз практики. Висловлюються власні думки щодо перспектив розвитку проблеми. Кожний розділ починають з нової сторінки. Зміст розділів основної частини має точно відповідати темі роботи і повністю її розкривати.

У *висновку* необхідно дати коротке резюме того, що викладено в основній частині реферату, висновки, які зроблені відповідно до поставлених завдань, або посилання на методологічне застосування опрацьованого в рефераті матеріалу.

Автор реферату повинен також вказати на ту частину змісту реферату, яка є його особистим доробком.

Для дотримання бажаного стилю висновків корисно застосовувати в пунктах висновків такі слова та вислови як: проаналізовано..., встановлено ..., виявлено ...,

що дало змогу ..., доведено ..., показано ..., досліджено ..., розроблено ..., отримано ..., запропоновано ..., рекомендовано ..., вважається за доцільне ... тощо.

Додатки. У разі потреби до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи. Кожний додаток слід починати з нової сторінки із зазначенням у правому верхньому куті сторінки слова “Додаток” і його позначення.

Список використаної літератури повинен указувати на вивчені автором роботи, за якими може мати місце бесіда стосовно змісту реферату. Цей список має включати в себе як фундаментальні наукові праці, так і останні публікації (переважно останніх 5 – 10 років) з обраної теми, наявні у вітчизняній та зарубіжній літературі. Використану літературу необхідно обов'язково відобразити в рефераті (шляхом аналізу та прямого цитування). Список використаних джерел слід розміщувати або в порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування), або в алфавітному порядку прізвищ перших авторів чи заголовків. Кількість позицій у списку має становити не менше 25 джерел. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліографічної та видавничої справи. Зарубіжні джерела, що використовуються мовою оригіналу (за винятком російських), записують в кінці списку в алфавітному порядку. У тексті роботи, де використано джерело, в квадратних дужках проставляють номер джерела і сторінку, на яку зроблено посилання.

III. ОЦІНЮВАННЯ РЕФЕРАТУ

Вступники подають реферат на відповідну кафедру до подачі документів для вступу до аспірантури. Реферат або друковані роботи вступника до аспірантури рецензує, як правило, майбутній науковий керівник або інший викладач кафедри. Кожну рецензію після перегляду додатково підписує завідувач кафедри, до якої буде прикріплений аспірант. Оцінюється реферат за чотирибалльною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Оцінка має бути добре аргументованою. У разі отримання оцінки «незадовільно» з реферату вступник не допускається до вступних іспитів.

Додаток 1.

Національна академія наук України

Інститут проблем моделювання в енергетиці ім. Г. Є Пухова

Реферат на тему:

«_____»

до вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальності

(шифр та назва спеціальності)

Підготував(ла): _____

Науковий керівник: _____
(вчений ступінь, вчене звання, посада)

Київ – 20__ р.